

СЕМАНТИЧНИЙ ПРОСТІР ЕКСПЕКТАЦІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЕХО-БУМЕРІВ

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів. Стаття присвячена психосемантичному аналізу експектацій професійної соціалізації «мережевого» покоління (ехо-бумерів). Проаналізовано специфіку семантичного простору концепту «психолога» в залежності від перфекціонізму у академічній успішності. Підтверджено, що перфекціонізм орієнтований на себе переважає в академічно успішних. Виявлено, що експектації професійної соціалізації академічно-успішних ехо-бумерів звернені до отримання навиків трактування загальнонаукового розуміння психічного, дослідництва, експектації академічно-неуспішних звернені до прикладних аспектів соціальної психології, конфліктології.

Ключові слова: професійна соціалізація ехо-бумерів, перфекціонізм, концепт «психолога».

Шестопалова Е.Н. Семантическое пространство экспектаций профессиональной социализации эхо-бумеров. Стаття посвящена психосемантическому анализу экспектаций профессиональной социализации «сетевое» поколения (эхо-бумеров). Рассмотрена специфика семантического пространства концепта «психолога» в зависимости от перфекционизма в академической успеваемости. Подтверждено, что перфекционизм, ориентированный на себя преобладает у академически успешных. Выведено, что экспектации профессиональной социализации академически успешных эхо-бумеров обращены к получению навыков трактовки общенауочного понимания психического, исследованиям, экспектации академически неуспешных обращены к прикладным аспектам социальной психологии, конфликтологии.

Ключевые слова: профессиональная социализация эхо-бумеров, перфекционизм, концепт «психолога».

Актуальність. Сьогодні паблік рілейшнз в масовій свідомості у ЗМІ культивує образ екстраординарної особистості: «Неможливе можливо» («Impossible is nothing» Adidas), «Думай інакше» («Think different», Apple), «Отримуй більше!» (Life) та інші. Такий концепт «успішності» споживацького світогляду провокує формування специфічного життєвого стилю: очікування швидкого досягнення та визнання «гіперреспектабельності». Подібні експектації знаходять своє підсилення на ринку поп-психологічних послуг: незліченні тренінги успіху та лідерства, які за статистикою Google Adwords розраховані на вікову аудиторію молодих

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

спеціалістів 17-32 років східноєвропейського регіону. Така, трендовість концепту «успішної людини» формує специфічні високі вимоги до кар'єри у молоді та сподівань їхніх батьків.

Разом з тим, сучасні публікації з психології праці (R. Alsop, 2008) свідчать про специфічність професійних амбіцій молодого «мережевого» покоління (ехо-бумерів), які народились після 1980 р [4]. Аналіз світових тенденцій професійної соціалізації юнаків, яких завдяки Дж. Стейну влучно охрестили «Me, me, me generation», говорить про парадокс самооцінки: впевненість у «самовеличі та визнанні», прагненням підвищення раз на два роки, не враховуючи особисту активність [12, 14, 17].

В дослідженнях виокремлено специфічні фактори впливу на професійне становлення ехо-бумерів. *По-перше*, «мережевий тиск однолітків»: фетиш різних аспектів життєвих досягнень, який примушує відчувати суперництво в публічності дій та диктує потребу постійного схвалення вчинків [12].

По-друге, самовпевненість «покоління трофеїв» (J. Arnett, 2013) яка допомагає отримати роботу, проте не вберегти її, бажання підлаштувати умови роботи під свій стиль життя, прагнення участі в прийнятті рішень [5].

По-третьє, для ехо-бумерів характерна тенденція уникнення конкуренції (R. Alsop, 2008), воління використовувати гнучкий робочий час, надмірно завищені очікування від свого працевлаштування [4].

Водночас, сьогоднішній ринок праці України не може задовольнити домагання великої кількості молодих спеціалістів. Навпаки, безробіття та низька зарплатня, регламентованість робочого дня є реаліями не тільки українського, а й європейського ринку працевлаштування для багатьох спеціальностей.

Отже, враховуючи зазначену психологічну специфіку професійної соціалізації покоління ехо-бумерів з одного боку, ринкової конкуренції між

освітніми закладами та переходу до переважання контрактної форми навчання з іншого, актуальним дослідити зміст та динаміку експектацій професійної соціалізації майбутніх молодих спеціалістів.

Розгляд зазначених вище передумов та практична актуальність дослідження формують мету дослідження як багаторівневий семантичний (якісний аналіз) сприйняття професійної соціалізації ехо-бумерами.

Стан розробки проблеми. Ми відштовхуємось від наступного визначення *професійної соціалізації* у двох контекстах: як процесу розвитку адаптаційно-інтегративних характеристик особистості в межах вертикально-горизонтальної мобільності в сфері трудових відносин протягом життєвого шляху індивіда (J. Shuval, 1980) та, як мультифакторний й багаторівневий процес засвоєння індивідом професійної культури суспільства, її інтеграції в систему шляхом передачі цінностей, традицій, норм професійної поведінки (Ю. Поварёнков, 2007) [3, 15].

Проблему професійної соціалізації в психологічній науці розглядають в широкому сенсі з позицій розуміння специфіки особистісних рис в роботах Л. Анциферової (2005), Е. Зеєра (2007), Є. Клімова (2007), Ю. Мельник (2011), Л. Мітіної (1996), О. Становихіної (2009); методології та теорії професіознавства в працях О. Іванової (2005), В. Шадрикова (2007), акмеологічної концепції професіоналізму в публікаціях О. Деркача, В. Зазикіна (2007), О. Маркової (2001).

Більш в вузькому розумінні, з точки зору вступу на професійний шлях термін аналізується як проблема адаптації до вищого навчального закладу в дисертаційних дослідженнях Н. Герасімової (2004), О. Резнікової (2010), та ін.; компетентнісного підходу в доповідях Д. Ахмедової (2011), Р. Бікулова (2007), аналізі поведінкових моделей професійної соціалізації в статтях Л. Мітіної (1996), I. Adler (1980), M. Gray (1999), S. Price (2009), емоційного інтелекту та капіталу в роботах С. Дерев'янка (2009), Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

S. Cahill (1999).

Близьким до терміну є поняття *«професіоналізація»*, яка пояснюється як процес становлення професіонала, що включає: вибір людиною професії з урахуванням своїх власних можливостей і здібностей; освоєння правил і норм професії; формування та усвідомлення себе як професіонала, збагачення досвіду професії за рахунок особистого внеску, розвиток своєї особистості засобами професії [9].

Тоді, *«професійна соціалізація»* передбачає подолання складних ситуацій освоєння нових навиків, відчуття задоволеності від нього [2]. Одночасно, L. Nelson (2004) говорить про інфантилізацію ехо-бумерів з протиставленням моделі поведінки батьків: переважна більшість молодого покоління прагне зробити один єдиний правильний вибір в професійному та сімейному плані, тому не квапиться з обранням [13]. При цьому *«незадоволені очікування»* ехо-бумерів конкретизуються в феномені *«покоління бумеранга»* або *«синдром переповненого гнізда»* (K. Shautis, 2008), який полягає у тому, що після отримання освіти юнаки схильні повертатись жити до батьків та жити за їхній рахунок [17].

Хоча, потяг до ідеалу життєвого вибору у нормі, є гарною складовою професійного становлення, проте зворотній бік – це зволікання, відкладання завершення задачі через страх зробити це недостатньо добре. Уникнення ризику - страх та уникнення нової діяльності, через невпевненість у тому, що її можна буде здійснити на належному рівні; зосередження на другорядній роботі - трата часу на те, що на думку індивіда він робить ідеально провокує пасивність у молоді навчання професійним навичкам, перфекціонізм, передчасне розчарування професією.

Так, сильна потреба у схваленні та страх негативної оцінки, які ми описували вище P. Hewitt, G. Flett (2009) називає соціально приписуваним перфекціонізмом, як суб'єктивним переконанням що інші люди схильні дуже

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

суворо оцінювати та чинити тиск на індивіда з метою змусити бути досконалим поряд з переконанням у власній неспроможності догодити іншим [16].

Власно, термін «*перфекціонізм*» (от фр. perfection) пояснюється в нормі як прагнення досконалості без шкоди для самооцінки з отриманням задоволення від зусиль. Протилежний варіант – це створення нереальних цілей, відчуття незадоволеності [1]. Дослідженням структури перфекціонізму займались М. Adderholdt-Elliot (1989), D. Hamachek (1978), T. Greenspon (1991), P. Hewitt, G. Flett (1991), O. Frost (1990), N. Slaney (1996), S. Daniels, D. Price (2000); перфекціонізмом в структурі депресивної та невротичної поведінки Н. Гаранян (2008), З. Єніколопов (2006), Г. Холмогорова (2004), R. Shafran (1992), W. Mansell, P. Hewitt (1995). В роботах N. Slaney (1996), перфекціонізм розглядається в тривимірному варіанті: адаптивний/дезадаптивний/не-перфекціонізм (APS-R). При цьому внутрішня структура поділяється на характеристики високих домагань, упорядкованість та відповідність ідеалу. Третій параметр прояв перфекціонізму, автор розглядає по відношенню до інтимного партнера, перфекціонізму щодо сімейних стосунків [9].

В шкільному та студентському віці така поведінка більш типово для дівчат через їх більшої схильності слідувати соціальним нормам, однак може розвиватися і у юнаків (Д. Андрусенко, 2006; Т. Юдеева, 2009). S. Daniels, D. Price (2000) говорять про викривлення які продукують надмірні амбіції та перфекціонізм. Насамперед, це міцна дистанція з людьми, лицемірство, мімікрія ввічливості, невизнання власних недоліків [7].

Через недоліки виховання, що часто пов'язані з батьківською вимогливістю, з їх власними нереалізованими потребами і бажанням, юнаки-перфекціоністи дуже часто почуваються поганими, негідними і недосконалими (Є. Ільїн, 2010; С. Степанов, 2004; D. Pearse, 2005).

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

Наприклад, за мультимодальною шкалою Фроста FMPS «батьківські занадто високі очікування» та «батьківська критика» формують структуру перфекціонізму у вигляді коливання самооцінки і хронічної незадоволеності діяльністю, заклопотаності помилками, схильність прирівнювати помилку до невдачі, сумніви у власних діях [10].

Т. Бен-Шахар (2010) вводить поняття «оптималізм» протиставляючи «перфекціонізму», який передбачає ставлення до невдачі як зворотного зв'язку, зосередженість на меті, відкритість порадам, поблажливість, активність, та за N. Slaney (1996) – відсутність прокрастинації [9; 1].

Отже, перфекціонізм може проявлятися адаптивно у вигляді пошуку досконалого рішення, вимогливості та самовдосконалення, самокритичність. Неадаптивний варіант передбачає прокрастинацію, чорно-біле категорійне мислення, уникання невдач та хвороблива чутливість до критики з одночасною вибірковою «глухотою», лицемірство, ритуальність поведінки. Феномен може трансформуватись при досконалості ідеалізації Я-об'єкта, безмежності влади та грандіозній самості у нарцисизм. Протистоїть перфекціонізму оптималізм з раціональним ставленням до часу, лояльністю до оточуючих та толерантністю до помилок.

З цієї точки зору, наприклад професійна соціалізація психолога в межах розуміння перфекціонізму пред'являє до особистості нові вимоги: здатність вибирати проміжні цілі вступу до професії (стажування, практика роботи в освітніх закладах), аналізувати помилки ведення тренінгів та індивідуальних сесій з допомогою супервізора, прислухатись до зворотного зв'язку, бачити переваги професії. Згідно з цим, які очікування, або експектації є продуктивними щодо професійної соціалізації? Визначаємо поняття експектації щодо професійної соціалізації, як системний комплекс соціальних розпорядчих та пророкуючих очікувань, уявлень про те, яким чином повинен виконувати сам суб'єкт згідно зверненням до нього і

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

усвідомлюваним ним самим очікування, статусно-рольові приписи інших людей [8, 11].

Таким чином, спостерігається швидке знецінювання традиційних шляхів професійного розвитку психолога в умовах масової повені «психологізованих» дипломованих спеціалістів. Таким чином, постає питання, чи є позитивний вплив намагання досягнути високого рівня кваліфікації на успішність професійної соціалізації та яку роль в цьому відіграє перфекціонізм студента.

Моделювання дослідження та методи. Тому, *припускаємо*, що існує взаємообумовленість семантичного простору експектацій (ситуації освоєння простору професійної соціалізації) та ставлення до результативності навчання (перфекціонізму академічної успішності). H_0 – не існує взаємообумовленості або вона є випадковою. H_1 – існує взаємообумовленість та є не випадковою. Використано комплекс теоретичних; психосемантичних та емпіричних методів, статистичні методи обробки даних (обчислення коефіцієнту кореляції за Пірсоном, критерієм Пейджа). Дослідно-експериментальна база: КПІ ДВНЗ КНУ, психолого-педагогічний факультет.

Дослідження проводилося із двома віковими категоріями в декілька етапів: *перший етап* (липень-серпень 2013 р.) створення семантичного простору та контент-аналіз експектацій професійної соціалізації психолога шляхом анкетування абітурієнтів щодо мотивації вступу до ВНЗу, навиків які бажають отримати та майбутнього працевлаштування (16-21 рік; 331 особа: 287 жінок, 41 чоловік).

Другий етап (2014-15 н.р.): стратифікація вибірки за багатовимірною шкалою перфекціонізму (Multidimensional perfectionism scale; *далі МШП*), розробленою П. Хьюїттом і Г. Флеттом та академічною успішністю студентів 1 курсу та оцінка вибіркою експектацій з допомогою методу контент-аналізу (вікова група: 17-21 років; 30 осіб: 24 жінки, 6 чоловіків).

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

Результати емпіричного дослідження. Вибірка (вікова група: 17-21 років; n=30: 24 жінки, 6 чоловіків) була розділена на три групи відповідно з рівнем вираженості перфекціонізму – з урахуванням середнього сумарного балу, значень стандартних відхилень, а також мінімального та максимального набраного сумарного балу. В групу 1 (n = 8) увійшли випробовувані низьким (нижче середнього) рівнем перфекціонізму, які набрали в сумі за шкалою МШП від 129 до 160 балів. У групу 2 (n = 14) з середнім рівнем перфекціонізму увійшли випробовувані, що набрали сумарний бал в межах стандартного відхилення - від 160 до 204. До групи 3 (n = 11) з високим (вище середнього) рівнем перфекціонізму потрапили особи, які набрали від 204 до 249 балів.

Для аналізу впливу перфекціонізму на професійну соціалізацію особистості ми обираємо метод вибору крайніх груп вибірки. Отже, ми для розбору обрали частину вибірки з високими показниками перфекціонізму та високою академічною успішністю та протилежну їй групу з низькими показниками перфекціонізму та низькою академічною успішністю (табл. 1).

Таблиця 1 – Дані за методикою МШП

	Середній сумарний бал за шкалою в цілому	Середній сумарний бал за шкалою ПОС	Середній сумарний бал за шкалою ПОІ	Середній сумарний бал за шкалою СПП
Студенти з акад. високою успішністю	218 (± 3)	85 (± 2)	65 (± 3)	68 (± 2)
Студенти з акад. низькою успішністю	149 (± 3)	44 (± 1)	53 (± 2)	52 (± 3)

Отже, прояви перфекціонізму орієнтований на себе в вибірці переважає в академічно успішних поряд з соціально приписаний перфекціонізмом – це можна інтерпретувати як вимогливість до себе в залежності від професійних ролей (соціально приписаних). Це підтверджується даними робіт В.

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

І. Дебровського, М. Пієчовського – виявлено зв'язок перфекціонізму з «моральною обдарованістю»: самостійність в етичних міркуваннях, нонконформізм, відповідальність, альтруїзм [2]. Також П. Хьюїтт, Г. Флетт встановили, що перфекціонізм - характерна риса академічно успішних, старанних учнів, обдарованих людей [9].

Для вибірки з низькими показниками перфекціонізму та низькою успішністю піддослідні демонструють вмотивованість ззовні (соціально приписаний перфекціонізм) при нестачі внутрішньої мотивації з вимогливістю до оточення (перфекціонізм орієнтований на інших). При цьому за даними досліджень в юнацькому віці існує зв'язок перфекціонізму, орієнтованого на інших, із завищеною самооцінкою, нарцисичними рисами [16].

Аналіз експектацій щодо професійної соціалізації ми аналізували в декілька етапів. Первинна обробка передбачала контент-аналіз висловів з допомогою програми ContenPro, що дало нам змогу отримати наступні результати: за розподілом вирізняється наступні групи тем – «допомога» людям (поради, захист, співчуття), (спокій, рівновага, впевненість, лікування), «емоційних станів» (депресія, відчай, горе), «мозок та психіка» (галюцинації, гіпноз).

Таблиця 2 – Контент аналіз семантичного простору експектацій щодо змісту діяльності психолога (число груп (лекс.од)/ лексичне різноманіття (%))

	«допомоги»	«якостей психолога»	«мозок та психіка»	«емоційні стани»
Абітурієнти (n=331)	15,36/42,3	4,46/42,3	9,45/42,3	12,34/42,3
Студенти (n=30)	9,8/73,9	12,1/73,9	29,4/73,9	14,9/73,9
Студент и з акад. високою успішністю	4,5/89,1	9,2/89,1	15,3/89,1	5,2/89,1
Студент и з акад. низькою успішністю	5,3/58,7	2,9/89,1	14,1/89,1	9,7/89,1

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

Отже, структурна складність тексту та лексичне різноманіття дають змогу констатувати про наступні тенденції експектацій професійної соціалізації концепту «психолога»: 1) для абітурієнтів концепт містить означення лікарської практики та волонтерської допомоги (що не є прямими обов'язками психолога), окремим компонентом виступають характеристики психолога (спокій, врівноваженість) та сподівання на оволодіння контролюючими поведінку інших техніками психологічними (гіпноз, навіювання). Це свідчить про певні експектації набуття навиків ауто психотерапії та директивного впливу на середовище. 2) для академічно успішних перфекціоністів характерне звернення до інтроспекції (рефлексія, помилки мислення), структурна складність концепту «психолога» наповнюється специфічними феноменами (емпатія, антиципація). Академічно неуспішні переважно звернені до наповнення концепту професійної соціалізації навичками подолання емоційних станів та конфліктів (розчарування, ревності, зрада). Тож, експектації першої групи звернені до отримання навиків трактування загальнонаукового розуміння психічного, дослідництва, експектації другої групи концепту «психолога» та його становлення звернені до прикладних аспектів соціальної психології.

Таким чином, експектації професійної соціалізації в динаміці трансформуються від трендових уявлень «психоаналітика» в абітурієнта до «психолога-дослідника» для академічно успішних та «тренера-конфліктолога» для менш учбововдалих. Тож, подібні результати підштовхують до висновку про те, що спеціалізація курсів навчання допомагає задовольнити домагання молоді враховуючи їхню вікову специфіку, що була описана нами в теоретичній частині.

Ми дослідили зміну показників перфекціонізму досліджуваної вибірки за критерієм тенденцій Пейджа. Оскільки $L_{emp} > L_{001}$ ($293,2 > 253$), нульова гіпотеза H_0 відхиляється на рівні значущості 0,01. Отже, між

показниками перфекціонізму та експектаціями в умовах професійної соціалізації студентів з різною успішністю, існують невідповідності розходження. Збільшення індивідуальних показників при переході від умови до умови також є невідповідним.

Висновки. 1) Самозакоханість ехо-бумерів («покоління трофеїв») впливає на специфіку професійної соціалізації як одночасне бажання підлаштовувати умови навчання під своє життя, надмірно завищені очікування від свого навчання, воління отримати місце навчання, не вміння втримати його, прагнення віддачі від діяльності, уникнення конкуренції.

2) Проаналізовано специфіку професійної соціалізації як мультифакторного процесу засвоєння індивідом професійної культури суспільства, її інтеграції в систему шляхом передачі норм професійної поведінки залежить від експектацій щодо професійної соціалізації.

3) Визначено експектації як системний комплекс соціальних розпорядчих та пророкуючих очікувань, уявлень про те, яким чином повинен виконувати сам суб'єкт згідно зверненням до нього і усвідомлюваним ним самим очікуванням, статусно-рольові приписи інших людей.

4) Екстарпольовано, що соціально приписуваний перфекціонізм, як суб'єктивним переконанням що інші люди схильні дуже суворо оцінювати та чинити тиск на індивіда з метою змусити бути досконалим поряд з переконанням у власній неспроможності догодити іншим стає фактором який впливає на успішність професійної соціалізації.

5) Підтверджено, що перфекціонізм орієнтований на себе в вибірці переважає в академічно успішних поряд з соціально приписаний перфекціонізм - характерна риса старанних та обдарованих студентів. Для вибірки з низькими показниками перфекціонізму та низькою успішністю характерні завищена самооцінка, нарцисичні риси, нестача внутрішньої мотивації з вимогливістю до оточення.

Список використаних джерел

1. *Бен-Шахар Т.* Парадокс перфекциониста / Тал Бен-Шахар. – М. : «Манн, Иванов и Фербер», 2013. – С. 256.
2. *Ильин Е. П.* Работа и личность. Трудоголизм, перфекционизм, лень / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2011. – 224 с.
3. *Поварёнков Ю. П.* Системогенетическая концепция профессионального становления. Психологические основы профессиональной деятельности / Ю. П. Поварёнков. – М. : ПЕРСЭ, 2007. – С. 543-552.
4. *Alsop R.* The Trophy Kids Grow Up : How the Millennial Generation is Shaking Up the Workplace / R. Alsop.– Jossey-Bass, 2008.
5. *Arnett J. J.* The Dangers of Generational Myth-Making Rejoinder to Twenge / J. J. Arnett, K. H. Trzesniewski, M. B. Donnellan // Emerging Adulthood? 2013. – P. 17-20.
6. *Corcoran M.* Professional socialization and contemporary career attitudes of three faculty generations / S. M. Clark // Research in Higher Education, 1984. – С. 131-153.
7. *Daniels D.* The Essential Enneagram / D. Daniels, V. Price. – New York : HarperCollins, 2000.
8. *Diener E.* Personality, culture, and subjective well-being: Emotional and cognitive evaluations of life / S.Oishi, R.E. Lucas // Annual review of psychology, 2003. – P. 403-425.
9. *Grzegorek, J. L.* Self-Criticism, Dependency, Self-Esteem, and Grade Point Average Satisfaction Among Clusters of Perfectionists and Nonperfectionists / Grzegorek, J. L. // Journal of Counseling Psychology, 2004. – P. 192.
10. *Frost R. O.* A comparison of two measures of perfectionism / Heimburg R. G.; Holt C. S.; Mattia J. I.; Neubauer A. A. // Personality and Individual Differences, 1993. – P. 469–489.
11. *Lazarus R.* Emotion and Adaptation / R. Lazarus. – New York: Oxford University Press, 1991.
12. *Lyons S.* New generation, great expectations : A field study of the millennial generation / L. Schweitzer, S. T. Lyons // Journal of Business and Psychology, 2010. – P. 281-292.
13. *Nelson T.* The Millennial generation: A strategic opportunity / G. Phil, A. Glassman // Organizational Analysis, 2004. – P. 255-270.
14. *Murray N.* Welcome to the Future: The Millennial Generation / N. D. Murray // Journal of Career Planning & Employment, 1997.
15. *Shuval J. T.* The role of models in professional socialization / Israel Adler // Social Science & Medicine. Part A: Medical Psychology & Medical Sociology, 1980. – P. 5-14.

16. *Stornelli D.* Perfectionism, achievement, and affect in children: A comparison of students from gifted, arts, and regular programs / G. L. Flett, P. L. Hewitt // *Canadian Journal of School Psychology*, 2009. – P. 267-283.

17. *Shaputis K.* The Crowded Nest Syndrome: Surviving the Return of Adult Children / K. Shaputis.– Clutter Fairy Publishing, 2004.

Spysok vykorystanyh dzherel (транслітераційний переклад)

1. Ben-Shahar T. Paradoks perfekcionista / Tal Ben-Shahar. – М. : «Mann, Ivanov i Ferber», 2013. – S. 256.

2. Il'in E. P. Rabota i lichnost'. Trudogolizm, perfekcionizm, len' / E. P. Il'in. – SPb. : Piter, 2011. – 224 s.

3. Povarjonkov Ju. P. Sistemogeneticheskaja koncepcija professional'nogo stanovlenija. Psihologicheskie osnovy professional'noj dejatel'nosti / Ju. P. Povarjonkov. – М. : PERSJe, 2007. – S. 543-552.

4. Alsop R. The Trophy Kids Grow Up : How the Millennial Generation is Shaking Up the Workplace / R. Alsop.– Jossey-Bass, 2008.

5. Arnett J. J. The Dangers of Generational Myth-Making Rejoinder to Twenge / J. J. Arnett, K. H. Trzesniewski, M. B. Donnellan // *Emerging Adulthood?* 2013. – P. 17-20.

6. Corcoran M.. Professional socialization and contemporary career attitudes of three faculty generations / S. M. Clark // *Research in Higher Education*, 1984. – S. 131-153.

7. Daniels D. The Essential Enneagram / D. Daniels, V. Price. – New York : HarperCollins, 2000.

8. Diener E. Personality, culture, and subjective well-being: Emotional and cognitive evaluations of life / S.Oishi, R.E. Lucas // *Annual review of psychology*, 2003. – R. 403-425.

9. Grzegorek, J. L. Self-Criticism, Dependency, Self-Esteem, and Grade Point Average Satisfaction Among Clusters of Perfectionists and Nonperfectionists / Grzegorek, J. L. // *Journal of Counseling Psychology*, 2004. – P. 192.

10. Frost R. O. A comparison of two measures of perfectionism / Heimburg R. G.; Holt C. S.; Mattia J. I.; Neubauer A. A. // *Personality and Individual Differences*, 1993. – P. 469–489.

11. Lazarus R. Emotion and Adaptation / R. Lazarus. – New York: Oxford University Press, 1991.

12. Lyons S. New generation, great expectations : A field study of the millennial generation / L. Schweitzer, S. T. Lyons // *Journal of Business and Psychology*, 2010. – P. 281-292.

13. Nelson T. The Millennial generation: A strategic opportunity / G. Phil, A. Glassman // *Organizational Analysis*, 2004. – P. 255-270.

Шестопалова К.М. Семантичний простір експектацій професійної соціалізації ехо-бумерів // *Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості.* – Київ: Інститут психології ім.Г.С.Костюка. - 2015. - Т.11. - № 12. - С. 477-487.

14. Murray N. Welcome to the Future: The Millennial Generation / N. D. Murray // Journal of Career Planning & Employment, 1997.
15. Shuval J. T. The role of models in professional socialization / Israel Adler // Social Science & Medicine. Part A: Medical Psychology & Medical Sociology, 1980. – R. 5-14.
16. Stornelli D. Perfectionism, achievement, and affect in children: A comparison of students from gifted, arts, and regular programs / G. L. Flett, P. L. Hewitt // Canadian Journal of School Psychology, 2009. – P. 267-283.
17. Shaputis K. The Crowded Nest Syndrome: Surviving the Return of Adult Children / K. Shaputis. – Clutter Fairy Publishing, 2004.

Shestopalova E. N. Semantic analyse expectation of professional socialization milenials. The article is devoted psychosemantic analysis of expectation of professional socialization Generation Me. The specific features of the semantic analyse is the concept of "psychologist" depending on perfectionism in academic achievement. Confirmed that perfectionism focused on themselves prevails among academically successful. Revealed that expectation of professional socialization academically successful students turned towards acquiring skills of interpretation of scientific understanding of mental, research, expectation academically unsuccessful converts the applied aspects of social psychology, conflictology.

Keywords: professional socialization milenials, perfectionism, concept of "psychologist".